



W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·



BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKЦИИ ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Redakcja i Administracja
Czesłochów, Alja 52, tel.
2-4. Odpowiedzialny za
treść: Komitet Re-
dakcyjny. Władze
Czechosłowackie. Wyda-
wawca: "Czesłoch".

ŻYCIĘ CZĘSTOCHOWY GŁOS NARODU

Przedmowa miesięczna ul.
W. - Zgłoszenia przyjmie
administracja Alja 52, tel.
2-4. Czesłoch w Drukarni
Państwowej Nr 1 w Cze-
słochowie.

Nr 79!!! NIEDZIELA, 14 WRZEŚNIA 1947 ROKU Cena 6 zł

Musimy zasiać 5,5 miliona ha Jesienna walka z odłogami zadecyduje o samowystarczalności rolnej Polski

Dekret o pomocy sąsiedzkiej w rolnictwie

W Min. Rolnictwa i Reform Rolnych odbyła się konferencja poświęcona pomocy sąsiedzkiej w rolnictwie. Pomoc ta ma na celu zabezpieczenie samowystarczalności rolnej kraju w najbliższym okresie.

Dotychczas są tutaj siewy jesienne. Toteż wysłk Ministerstwa idzie w tym kierunku, aby zasiewy jesienne objęły 5,5 miliona ha.

W celu zrealizowania tego projektu przynajmniej ostatnio rolnikom z mil. zł. pożyczek na obsiew, ponadto rozdzielono 36 tys. ton zboża siewnego i 3.200 ton rzepaków.

Ponadto rozprawdzono do dnia 1.IX.1947 r. nawozów sztucznych w ilości 160.972 ton, w tej liczbie dla gospodarstw chłopskich 145.801 ton. Do końca kampanii siewnej rozprawdzano będą dalsze 37.489 ton nawozów.

Donośne znaczenie będzie miał ustalony przez Radę Ministrów w dniu 11 września b. r. dekret o pomocy sąsiedzkiej w rolnictwie.

Ma ona na celu pomoc gospodarstwom rolnym pozbawionym sily polowej, narzędzi rolniczych, lub

Dekret wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje do dnia 31 grudnia 1947 r.

Minister Dąb-Kociol do rolników

W związku z uchwalonym przez Radę Ministrów w dniu 11 b. m. dekretem o pomocy sąsiedzkiej w rolnictwie, Minister Rolnictwa i Reform Rolnych — Dąb-Kociol wydał oświadczenie w której wzywa wszystkich rolników do karnego wykonania postanowień tego dekretu.

Ponadto apeluje do rolników, aby

środkiem transportowym dla zabezpieczenia terminowego dokonania orki, zasiewów i zbiorów i obejmuje obowiązek oddawania do użytku sprzętu i maszyn rolniczych wraz z obsługą oraz sprzęty, wozów i narzędzi rolniczych.

Prezydium Gminnej Rady Narodowej na podstawie wniosków przedstawionych przez Zarząd Gminy ZSCh ustala plan pomocy sąsiedzkiej, świadczenia z tytułu pomocy sąsiedzkiej przy czym normy ustala ton. Do końca kampanii siewnej rozprawdzano będą dalsze 37.489 ton nawozów.

Czas świadczeń z tytułu pomocy sąsiedzkiej nie może przekroczyć 14 dni w ciągu roku. Wykonaniem planu pomocy sąsiedzkiej w rolnictwie na obszarze gromady kieruje sołtys.

Dekret przewiduje sankcje karne dla uchylających się od wykonania obowiązku pomocy sąsiedzkiej.



Min. Dąb-Kociol

tam, gdzie skutkiem braku sily polowej zagrożone jest terminowe wykonanie orki i zasiewów, nie używając koni do innych celów, jak orka i zasiew.

Odezwa kończy się słowami: Nie może chłop-rolnik dopuścić do tego, aby jego konie pasły się na pastwisku, kiedy widzi, że biedna wdowa, ubogi sąsiad, czy zniszczony osadnik pracuje łopatą w polu, by zasiać żądną swego pola.

Gminne i powiatowe Rady Narodowe wzywam do ścisłego i szybkiego wykonania obowiązków wynikłych z postanowień dekretu o sąsiedzkiej pomocy i do wyzyskania wszystkich możliwości i środków, aby w jesienną jak największą ziemi zasiać i zasiać.

Wzywam Was, chłop-rolnicy, do walki z odłogami, do zborowego wysiłku o uzyskanie niezależności produkcyjnej naszego kraju."

Walka o wolność



Walka wojownicza w Grecji skupia w szeregach armii powstańczej coraz szerzej masy narodu górskich miasteczek w Grecji gotuje się tużystyczna przyjęcie bohaterstwa generałowi Markosowi.

„Dolaryzacja“ fabryk i kopalń Ruhry Nowa orientacja S. P. D.

Schumacher szuka protekcji amerykańskiej

BERLIN. (APD). — W związku z Partia Schumachera, która działała dotąd w oparciu o W. Brytanię, ma obecnie zamiar zabrać o protekcję silniejszego spośród dwóch partnerów anglosaskich. Ponieważ

Partia Schumachera, która działała dotąd w oparciu o W. Brytanię, ma obecnie zamiar zabrać o protekcję silniejszego spośród dwóch partnerów anglosaskich. Ponieważ

W. Brytania nie zdołała przeformować swego punktu widzenia np. w sprawie Zagłębia Ruhry, Schumacher uważa, że szukanie protekcji u najbliższego przedstawiciela wielkiej trójki jest już nie celowe. Oficjalnie SPD podkreśla, że pod rząd Schumachera odbywa się na zaproszenie amerykańskiej organizacji AFL i ma charakter prywatny.

Z drugiej strony jednak rozczarowanie socjal-demokratycznego „Telegrafu“ w związku z rozstrzygnięciem sprawy Zagłębia Ruhry w sposób nieduwolny zapowiada zmianę polityki SPD. Nie sądziliśmy „Telegraf“ — obaw siękierunki polityczny SED, obrzucających w jasnych barwach niebezpieczeństwo, wynikające z objęcia przez amerykańskich kapitalistów kontrolę nad przemysłem Ruhr“. Równocześnie „Telegraf“ stwierdza, że mimo gorliwego przeciwdziałania ze strony brytyjskiej socjalizacji ciężkiego przemysłu odłożono na lata.

Organ SED (tj. Socjalistyczny Partii Jedności) „Neues Deutschland“ stwierdza, iż w Zagłębiu Ruhry zamieszanie oczekiwanego socjalizacji nastąpi już w krótkim czasie „dolaryzacji“ fabryk i kopalń.

Polacy z Westfalii mogą wrócić do kraju

Oświadczenie rzecznika Foreign Office

LONDYN (PAP). — Rzecznik Foreign Office oświadczył w sprawie poruszanej przez ministra Modzelewskiego repatriacji Polaków w Westfalii, że władze brytyjskie uważają tych Polaków za „Niemieców, pochodzenia polskiego, osiadłych w Westfalii od zeszłego stulecia“.

Władze brytyjskie mogą przychylić

Bevin przeciwstawia się naciskowi USA

i nie godzi się z krytyką Claytona

LONDYN (SAP). Rzecznik Foreign Office oświadczył w piątek wieczorem, że minister Bevin nie ma zamiaru przeprowadzić zmian w planie paryskiej konferencji ekonomicznej, jak tego żąda amerykański sekretarz stanu Clayton.

Min. Ernest Bevin, zaznaczył rzecznik brytyjski, zgodził się tylko, jako przewodniczący konferencji, aby zebranie, przewidziane na najbliższy poniedziałek, zostało odłożo-

W. Brytania musi zwiększyć swój eksport o 30 milionów funtów miesięcznie i wstrzymać podwyżki płac pracowniczych

LONDYN. (APD). — Prasa brytyjska przyjmuje naogół z zadowoleniem plan zwiększenia eksportu brytyjskiego przedstawiony przez brytyjskiego ministra handlu sir Stafforda Crippsa. Jedyny zarzut, jaki prasa stawia ministrowi handlu to ubolewanie, że nie uczynił tego wcześniej.

Szczegóły tego planu są następujące: Wielka Brytania musi zwiększyć eksport o 30 milionów funtów miesięcznie tj. o 1/3 obecnego wozu. Jeżeli plan nie będzie wykonany, Wielka Brytania będzie musiała ograniczyć dalej import artykułów konsumpcyjnych.

Wskazując na przykład ZSRR i Stanów Zjednoczonych, min. Cripps oświadczył, że Wielka Brytania powinna rozbudować wewnętrzny rynek zbytu w dominach i koloniach.

Wskazując na przykład ZSRR i Stanów Zjednoczonych, min. Cripps oświadczył, że Wielka Brytania powinna rozbudować wewnętrzny rynek zbytu w dominach i koloniach.

Wracają do kraju z zachodnich Niemiec

W ostatnich dwóch dniach do Oświęcimia nadeszły transporty repatriantów z amerykańskiej strefy okupacyjnej. Z Łauf przyjechało 400 osób podkierowanych przez Claytona. Po tym przyjechało 90 dzieci, w tym 50 sierot, którym zaopiekował się P.C.K.

WIELKA AFERA WALUTOWA

Aresztowani wśród czołowych przedstawicieli francuskiego życia gospodarczego

PARYŻ. (Obs. wł.). — Policja paryska wpadła na trop dobrze zorganizowanej szajki, która zajmowała się przemytem walut na olbrzymią skalę.

W ciągu ostatnich 24 godzin dokonano szeregu aresztowań wśród czołowych przedstawicieli francuskiego życia gospodarczego. Nazwiska aresztowanych trzymane są na razie w tajemnicy.

Sędziwo wykazało m. in. że szajka posiadała swoje oddziały w Londynie i Nowym Jorku i przesyłała

pieniądze przez specjalnych agentów samolotami. O rozwoju „interesu“ świadczy fakt, że znaleziono około biuhaltery kosztów przelotów do Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych.

Wnioski o wydanie przestępców wojennych ze strefy amerykańskiej

tylko do listopada r. b.

BERLIN (APD). Według oświadczenia władz amerykańskich po 1-szym stycznia 1948 r. nie będą już możliwe żadne oskarżenia przeciw przestępcom wojennym i b. hitlerowcom. Władze amerykańskiej będą też naciskać na jak najszybsze zakończenie procesów, które toczą się lub mają się jeszcze toczyć przed trybunałem w Norymberdze.

Równocześnie zakomunikowano, że państwa zainteresowane w ekstradycji hitlerowców zbrodniarzy wojennych ze strefy amerykańskiej muszą złożyć odpowiednie wnioski przed 1 listopada b. r. Po tym terminie wnioski nie będą uwzględniane i przestępcy nie będą przekazywani.

Transporty zboża radzieckiego przybywają dzień w dzień

Do końca września nadejdzie 100.000 ton

Zgodnie z umową o dostawę 300 tys. ton zboża ze Zw. Radzieckiego do Polski, nadeszło do dnia 10 b. m. 14.708 ton zboża. Pierwsze transporty składają się ok. 70% z pszenicy i ok. 30% z żyta.

Transporty płyną bez przerwy. Rozładowywane są one natychmiast po nadejściu. W przeciągu 90 godzin po cięgi zawracają na stronę radziecką.

Jest to system wahałowy, przyspieszający do możliwego maksimum do stawy.

Przypuszcza się, że przy tego rodzaju ładowaniu transportów do dnia 1 października n. b. nadejdzie pełne 100 tys. ton zboża; Pozostałe 200 tys. przekazane będą do Polski w następnych miesiącach.

Piękno starej Warszawy

W miarę jak znikają gruzy z ulic Warszawy, odsłania się piękno jej starych murów. Na zdjęciu trzy fragmenty starej architektury. U dołu z lewej: widok spod arkady gmachu Resursy Kunieckiej — w głębi kościół Karmelitów, obecna prokuratoria warszawska. U dołu z prawej: zakątek ul. Mariensztat, z górniczym w zieleni kościółem św. Anny. Zdjęcie górne: na ul. Bednarskiej po dawnemu okna kamienne, z których większość niestety zachowała tylko frontowe ściany, nie strawione nieszczęśliwym ogniem.



26 sadyistów ze Stuttthofu przed sądem w Gdańsku

W październiku odbędzie się w Gdańsku proces 26 przestępców niemieckich z obozu koncentracyjnego Stuttthofu.

Wszyscy Niemcy, którzy będą sążeni w tym procesie zostali Polaco

wydani przez wojskowe władze alianckie w Niemczech.

Na ławie oskarżonych zasiadają Teodor Meyer, komendant obozu stuttthofskiego, inicjator sadyistycznych katowań więźniów przed śledztwem, Ewald Foht, który zakładając się o butelkę koniaku lub paczkę papierosów zabijał jedynego uderzaniem pięścią więźniów — kierownicy krematorium obozowego Fritz Peeters i Hans Rach, oficer polityczny obozu Erich Thun oraz dowódca stuttthofskich psów Karol Zurell.

Wszyscy wymienieni są wysokiimi dostojnikami SS. Petersowi udowodniono, iż spowodował śmierć 380 Polaków.

Po procesie tej grupy odbędą się dwa dalsze procesy 39 oprawców z tego obozu.

Amerka Południowa przeciw pożyczkom dla Europy

LONDYN. (Obs. wł.). — Przedstawiciele krajów Ameryki Łacińskiej, biorących udział w konferencji gubernatorów Międzynarodowego Funduszu Monetarnego i Międzynarodowego Banku Światowego, postanowili sprzeciwić się udzieleniu dalszych pożyczek krajom europejskim.

Wszystkie wymienieni są wysokiimi dostojnikami SS. Petersowi udowodniono, iż spowodował śmierć 380 Polaków.

Po procesie tej grupy odbędą się dwa dalsze procesy 39 oprawców z tego obozu.

Zaproszenie do obrad nad Europejską Unią Celną

wystosowane do wszystkich państw Europy

LONDYN (SAP). Polska, Związek Radziecki, Bułgaria, Białoruś, Czechosłowacja, Finlandia, Albania, Węgry, Norwegia, Rumunia, Szwecja, Szwajcaria, Ukraina i Wolny Obszar Triestu zostały zaproszone za pośrednictwem O. N. Z. do przyłączenia się do grupy badań nad możliwością przeprowadzenia Europejskiej Unii Celnej.

Państwa te nie brały udziału w konferencji 16-17. za której wyników się ten projekt. Okazało się, że bez udziału tych państw, plany Unii Celnej byłyby nierealne.

W Szczecinie rozpoczęto już prace na wielką skalę

Pierwsze 100 milionów zł zostało podjętych z BGK

Przejawem szybko postępujących prac nad aktywizacją Szczecina, jest przyznanie na wzięcie subwencji dla portu w wysokości 100 milionów zł. Suma ta, podjęta z BGK, jest już wykorzystana.

Roboty rozpoczęły się na odcinku prac ziemnych przy oczyszczaniu rejonu portowego, oświetlaniu nadbrzeży, oczyszczaniu drogi wodnej itd.

Ogólny koszt inwestycji przewidzianych do polowy 1949 roku określony został na blisko 5 miliardów złotych.

Niezależnie od tego Komitet Ekonomiczny zatwierdził subwencję w wysokości 946 milionów złotych na uruchomienie magistrali węglowej, łączącej poprzez Kostrzyn Śląsk ze Szczecinem. Długość trasy będzie wynosiła 538 km. Pozwoli ona na przewożenie w ciągu doby 36 parociągów, z nich 24 przeznaczono na eksportowy węgiel.

Dalsze przyznane subwencje pozwolą w najbliższych dniach przystąpić do robót przy nadbrzeżu Kaszubskim w porcie Centralnym. Uruchomienie tych prac oraz uzbieranie nakładów 10 nowych dzwignów zakupionych w Czechosłowacji oraz 2 dzwignów rudowych i tasmowiec pozwolą na przeładunek węgla w porcie szczecińskim w ilości 5,5 mil. ton rocznie.

Po zakończeniu prac nadbrzeża Kaszubskiego stanie się, pod względem technicznym, najbardziej nowoczesnym obiektem portowym w Europie.

Przejawem szybko postępujących prac nad aktywizacją Szczecina, jest przyznanie na wzięcie subwencji dla portu w wysokości 100 milionów zł. Suma ta, podjęta z BGK, jest już wykorzystana.

Roboty rozpoczęły się na odcinku prac ziemnych przy oczyszczaniu rejonu portowego, oświetlaniu nadbrzeży, oczyszczaniu drogi wodnej itd.

Ogólny koszt inwestycji przewidzianych do polowy 1949 roku określony został na blisko 5 miliardów złotych.

Niezależnie od tego Komitet Ekonomiczny zatwierdził subwencję w wysokości 946 milionów złotych na uruchomienie magistrali węglowej, łączącej poprzez Kostrzyn Śląsk ze Szczecinem. Długość trasy będzie wynosiła 538 km. Pozwoli ona na przewożenie w ciągu doby 36 parociągów, z nich 24 przeznaczono na eksportowy węgiel.

Dalsze przyznane subwencje pozwolą w najbliższych dniach przystąpić do robót przy nadbrzeżu Kaszubskim w porcie Centralnym. Uruchomienie tych prac oraz uzbieranie nakładów 10 nowych dzwignów zakupionych w Czechosłowacji oraz 2 dzwignów rudowych i tasmowiec pozwolą na przeładunek węgla w porcie szczecińskim w ilości 5,5 mil. ton rocznie.

Po zakończeniu prac nadbrzeża Kaszubskiego stanie się, pod względem technicznym, najbardziej nowoczesnym obiektem portowym w Europie.

W związku z ostatnim procesem krakowskim „ROBOTNIK” piše: „...warte przypomnieć klasa za...

Do takich elementarnych pojęć na leżało i należy pojęcie tajemnicy państwowej czy wojskowej. Dykt...

Oskarżeni w ostatnich procesach politycznych nie chcieli pamiętać i tym elementarnych prawdach. Nie...

Sukces jednolitego frontu

Omawiając komunikat czechosłowackiej partii komunistycznej i cz...

„Wpędna nuchwała partii komuni...

Min. Modzelewski w Londynie

Oświadczono, które w związku z rozmową, przeprowadzoną w Londynie...

Sprawa Westfalaków

Wśród problemów dotychczas nie zabawionych min. Modzelewski wy...

Zebranie Dziennikarzy odwołane

Wydział Wykonawczy Związku Zawodowego Dziennikarzy RP komu...

Zarząd Oddziału Warszawskiego Związku Zawodowego Dziennikar...

Nowy termin zebrania zostanie p...

KRAJEWE RODZINNYCH KLEJNOTÓW

HAMBURG. Wielkie nieszczęście wzbudzi...

EPIDEMIA CHOLERY W OBOZIE DLA WYKONAWCÓW PENITENCJI

LONDYN. 2. Nowy Delhi donosi, iż stwierdzono...

NOVA PRODUKCIJA RADZIECKA 1-TONOWYCH SAMOCHODÓW

MOSKWA. Fabryka samochodów w Ja...

GIGANTYNY PLAN NA WADNIANIU

MOSKWA. W powojennym pletoleciu planie gospodarczym przewidziano...

Wielki sukces w wojnie o ofiar

Wielki sukces w wojnie o ofiar

Wielki sukces w wojnie o ofiar

Wielki sukces w wojnie o ofiar

Wielki sukces w wojnie o ofiar

Wielki sukces w wojnie o ofiar

Wielki sukces w wojnie o ofiar

Jak ubiegać się o koncesję?

15-go listopada upływa termin składania podań przez kupiectwo

Wydana w czerwcu b. r. ustawa o koncesjonowaniu wszystkich przedsi...

Przeprowadzenie akcji koncesjonowania kupiectwa powierzyło Państwo w poważnym stopniu samorząd...

W Łuble Przem. Handlowej odbyła się konferencja prasowa na której przedstawiciele samorządu gospodar...

15 listopada b. r. upływa termin wyznaczeniu kupcom o ubieganie się o zezwolenie na prowadzenie przedsi...

OPINIA I DECYZJA

Koncesje są wymagane dla wszystkich form handlu prywatnego. Każdy kupiec wnten zwrócić się z podaniem do swej właściwej organizac...

Umowa przewiduje, że dwoma najważniejszymi elementami akcji dla podjęcia wydobycia węgla w Zagłębiu Ruhry jest: 1) zape...

Polska uniezależnia się od importu śledzi z zagranicy

Polskie rybactwo stało dalekomańskie „pełną parą” łowią już śledzie. W miślącach letnich odbyły się doświadczenia wyprawy rybacko...

Wyniki techniczne: Jędrzejowska - Kłopotien d. 81; Jędrzejowska z miejscami przechodzi do staku, górując nad przeciwniczk...

Wielki sukces w wojnie o ofiar

Wielki sukces w wojnie o ofiar

Wielki sukces w wojnie o ofiar

Wielki sukces w wojnie o ofiar

Wielki sukces w wojnie o ofiar

Wielki sukces w wojnie o ofiar

Wielki sukces w wojnie o ofiar

Wielki sukces w wojnie o ofiar

Wielki sukces w wojnie o ofiar

Wielki sukces w wojnie o ofiar

Wielki sukces w wojnie o ofiar

Wielki sukces w wojnie o ofiar

Wielki sukces w wojnie o ofiar

Podział Niemiec może doprowadzić do nowego silnego ruchu nacjonalistycznego

W. Pieck o polityce mocarstw wobec Niemiec

BERLIN. (PAP). — Przywódca socjalistycznej partii jednolitej niemieck w strefie radzieckiej Wilhelm Pieck udeilił korespondentowi Rku...

Rzecznik francuski oświadcza:

Anglo-amerykańska decyzja w sprawie Zagłębia Ruhry kryje poważne niebezpieczeństwo dla Francji

PARYŻ. (AP). — Rzecznik francuskiego min. spraw zagr. skrytykował wczoraj wyniki anglo-amerykańskich rozmów w sprawie Zagłębia Ruhry.

Oświadczając on, że kopanie w Zagłębiu znaleźć się powinny pod bezpośrednim zarządkiem sojuszników, a nie Niemców. Rzecznik podkreślił, że...

PARYŻ. (PAP). Wszystkie depesze z Berlina korespondentów francuskiej Socjalistycznej partii jednolitej anglo-amerykańskich w kwestii zwiększenia dostaw węgla i koksu z Zagłębia Ruhry do Francji, brzmią skrajnie pesymistycznie.

Z DNIA NA DZIEŃ

Min. Modzelewski w Londynie

Oświadczono, które w związku z rozmową, przeprowadzoną w Londynie z min. Bevinem — siołki pr...

Sprawa Westfalaków

Wśród problemów dotychczas nie zabawionych min. Modzelewski wy...

Zebranie Dziennikarzy odwołane

Wydział Wykonawczy Związku Zawodowego Dziennikarzy RP komu...

Zarząd Oddziału Warszawskiego Związku Zawodowego Dziennikar...

Nowy termin zebrania zostanie p...

KRAJEWE RODZINNYCH KLEJNOTÓW

HAMBURG. Wielkie nieszczęście wzbudzi...

EPIDEMIA CHOLERY W OBOZIE DLA WYKONAWCÓW PENITENCJI

LONDYN. 2. Nowy Delhi donosi, iż stwierdzono...

NOVA PRODUKCIJA RADZIECKA 1-TONOWYCH SAMOCHODÓW

MOSKWA. Fabryka samochodów w Ja...

GIGANTYNY PLAN NA WADNIANIU

MOSKWA. W powojennym pletoleciu planie gospodarczym przewidziano...

Wielki sukces w wojnie o ofiar

Wielki sukces w wojnie o ofiar

Wielki sukces w wojnie o ofiar

Wielki sukces w wojnie o ofiar

Wielki sukces w wojnie o ofiar

Wielki sukces w wojnie o ofiar

Wielki sukces w wojnie o ofiar

Wielki sukces w wojnie o ofiar

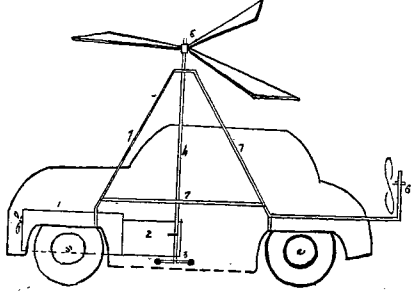
Wielki sukces w wojnie o ofiar

„Auto-pter” latający samochód jutra Polski wynalazek w Szkocji

Z Anglii nadesłano nam poniższy artykuł, omawiający szczegółowo wynalazek polskiego inżyniera, opatentowany w Szkocji. Autor nie podał nam nazwiska wynalazcy. Mimo to drukujemy artykuł, gdyż sądzimy, że wzbudzi on duże zainteresowanie wśród naszych czytelników. (Red.)
Istniejące typy samochodów — wygodne, szybkie, praktyczne — nie są jednak zdolne do wznoszenia się, lądowania po linii pionowej i lotu. Samochód jutra będzie więc połączeniem zalet współczesnego auta i helikoptera będzie swego rodzaju kompromisem technicznym.
Do rozwiązań, opartych na wspomnianym kompromisie, doszedł jeden z Polaków, przebywających w Szkocji. Wszelkie prawa wynalazcy zostały już zabezpieczone, wobec tego podaję ogólny opis wynalazku.

Po 140 obrotach rotora na minutę, nastąpi wznoszenie się auto-ptera. Sterowanie auto-ptera odbywa się za pomocą zmiennych prędkości

ny w użyciu jako napęd samochodu, wynagradza jednak ten minus zdolnością lotną. Waga ogólna wynosi około 600 kg.



Tak wygląda auto-pter, samochód latający, według opatentowanego w Szkocji wynalazku polskiego: 1) silnik z kompresorem, 2) skrzynka biegów, 3) łożysko, 4) os napędowa rotora (wiatrak), 5) rotor, 6) śmigło pomocnicze, 7) płaszczyzna składowania.

czyzn ramion rotora, tak jak to się ma z amerykańskimi helikopterami typu Vough Sikorski, Piasecki itd. Szybkość lotowa 90 mil na godzinę. Ramiona rotora (wiatrak), rama, ramie tylnie i śmigło są składane, tak, że na szosie auto-pter nie różni się niczym od przeciętnego samochodu.
Ujemną cechą autoptera jest silnik o dużej mocy, nieekonomicz-

Podwozie, zbudowane i opfellowane na kształt łodzi, umożliwi auto-pterowi lądowanie i pływanie po wodzie.
Auto-pter jest pierwszą tego rodzaju próbą uwszczęstronienia samochodu; udoskonalony — stanie się pozytywnym sprzętem, np. jako taksówka lub popularny „auto 2 — lot” jutra.
Auto-pter dzięki zastosowaniu ro-

tora (wiatrak) zapewniła maksymalną bezpieczeństwa podróżnym. Opatentowany w bieżącym roku wynalazek włoski „Isacco”, polegający na użyciu „rotorsmigła” w następstwie stosowanych dotychczas spadochronów, potwierdza tę zaletę auto-ptera, tak konieczną — bezpieczeństwo. W chwili defektu silnika rotor działa w przeciwnym kierunku, auto-pter opada powoli, lądując bez uszkodzeń.
Auto-pter zapowiada zmerch samochodu i stanowi jeszcze jeden krok naprzód w sferę niewyeksplorowanych możliwości technicznych.

Tym razem jest to krok polski. Wilhelm Kwaterniak

Dwaj zapaśnicy



Dwa małe słońce bawią się w znaną dzieciom zabawę: kto silniejszy?



Zwyciężył ten, który mocniej atakował i kładzie przeciwnika „na topki”, a raczej — zmusza do klęku na przednich nogach.

Prof. Ludwik Gross

Pchła, nie szczur — siewcą dżumy Szczur — nosicielem pchły



...nałeży zatem przypuścić, że pomiędzy padłym szczurem a człowiekiem istnieje jakiś pośrednik.

Ludwik Gross, od 1939 r. przebywający stale w Ameryce, profesor jednego z amerykańskich uniwersytetów, wydał niedawno dzieło „Siewcy chorób i śmierci”, które niasie się „Jako Nr 49 „Biblioteki Wiedzy” Traski, Everta i Michalskiego.

Z dzieła tego drukujemy poniższy fragment.
Znany bakteriolog Simond zaobserwował, że ludzie zakażają się dżumą tylko wówczas, gdy zbliżają się do szczurów dopiero co, albo bardzo niedawno padłych skutkiem dżumy. Nie zakażają się natomiast wówczas, gdy zbliżają się lub nawet dotykają zwierząt oddawających niemych i zimnych, lub choćby tych padłych dnia poprzedniego.

„Nałeży zatem przypuścić — wnioskował Simond — że pomiędzy padłym szczurem a człowiekiem (lub innym zwierzęciem) istnieje jakiś pośrednik. Tym pośrednikiem mogłaby być pchła. Trudno mi było robić doświadczenia z wszami, ograniczyłem się więc do pcheli.

DOŚWIADCZENIA W BOMBAJU

Warunkiem miałem kiepskie, zwyczajny namiot w Bombaju, w czasie epidemii dżumy, w porze deszczów. W namiocie był mikroskop i kilka klatek ze szczurami. Niewiele można było w tych warunkach zrobić, nie mniej jednak przekonałem się, że przez noszenie dżumy jest faktycznie pchła. Zwłaszcza szczury mają bardzo niewiele pcheli, lub też nie mają ich w ogóle. Pozywały się one szybko tych owadów, dbając bardzo o swój wygląd zewnętrzny i o czystość skóry. Szczury chore natomiast przestają dbać o siebie i wkrótce pokrywają się dzielnymi kłami pcheli. Otóż pchły te bezpośrednio po śmierci szczura, wówczas, gdy ciało jego stygnie, opuszczają zwłoki i skaczą na inne, zdrowe

Teraz przystąpił Simond do drugiego, decydującego części doświadczeń. Uniósł na chwilę szczelną siatkę, przykrywającą słoń i do wnętrza słoja wpuścił zawieszoną na sznurkach małą klatkę, w której umieszczony był młody, zdrowy szczur, złapany przed dwoma tygodniami w Bombaju, trzymany pilnie przed możliwością zakażenia. Klatka ta umieszczona została we wnętrzu słoja wprawdzie, ale w powietrzu słoja wysokość kilku centymetrów ponad dnem słoja.
Trzy ścisłe tej klatki sporządzone były z materiału szklanego, dno natomiast i ściana przednia były z siatki o szerokości (średnica 6 milimetrów) oczkach. Szczur zdrowy, znajdujący się w opisanej klatce, nie mógł mieć oczywiście bezpośredniego styczności ani ze szczurem chorym ani też z piaskiem, znajdującym się na dnie słoja. Był natomiast narażony na pchły, które mogły być trudności skoczyć ze szczura chorego do klatki zawieszonej we wnętrzu słoja.
Nauzultu chory szczur, znajdujący się na dnie słoja, zginął. Simond pozostawił ciało padłego szczura na dnie słoja przez jedną dobę, potem wyjął je, zachowując wszelkie oostro-

szczy albo też w braku szczurów na człowieka”.

ZARAZKI W JELITACH SZCZURÓW

Simond postanowił teraz przystąpić do szeregu doświadczeń, które miały stwierdzić słusność jego przypuszczenia. Domyślał się jednak, że kontakt z zakażonymi pchłami mógł być dla niego groźny, dlatego też obmyślił najpierw specjalny sposób postępowania: chore na dżumę szczury, bezpośrednio po śmierci chwytając długą pinsetą i natychmiast wrzucając do szczelnej, papierowej torby, potem całą torbę zamurzał w dużym naczyniu wypełnionym gęstym mydłem. Teraz rozciął torbę pod wodą ostrym nożem. W ten sposób pchły były unieszkodliwione, przylepione do siersiści padłego szczura. Simond mógł je już z ich krójkami pinsetą wyciągać i badać pod mikroskopem.

Simond przywiózł specjalny, wysoki słoik szklany z Sajkomu. Na dnie słoja znajdowała się warstwa świeżego piasku. Słoń przykryty był szczelną, bardzo gęstą siatką. W słoju tym umieszczył Simond szczura, chorego na dżumę w ostatnim stadium choroby. W sierści szczura ranżował Simond kilkanaście pcheli, dla pewności jednak wrzucił do słoja pół tuzina zdrowych pcheli, zebranych z małego kota hotelowego.

Po upływie dwudziestu czterech godzin szczur, śledzony na dnie słoja z narostzoną sierścią, nieruchomo zdawał być w agonii.

...zakażone pchły skaczą na zdrowe szczury, a w ich łraku — na człowieka.
ności. Sekcja wykazała obecność młodsza żywych zarazków dżumy.
Tymczasem szczur, żyjący w klatce zawieszonej we wnętrzu słoja, jadł i zachowywał się normalnie przez cztery następne dni. Simond sądził już, że eksperyment uważać należy za nieudany, gdy naraz piątego dnia szczur przestał jeść: sierść mu się żółtyła, zwierzę przykładało w kącie klatki i przestało się poruszać.
Nauzultu wieszczem szczur padł. Simond dokonał natychmiast sekcji i zbałał pod mikroskopem krew. We wnętrznosciach padłego zwierzęcia znalazł — ku swej radości — typowe zarazki dżumy.
Było to 2 czerwca 1898 roku. Tajemnica rozsiewania zarazków dżumy została rozwiązana.

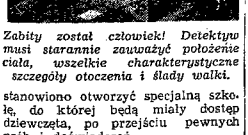


...zakażone pchły skaczą na zdrowe szczury, a w ich łraku — na człowieka.

Po nitce do kłębka...

Detektywi rodzaju żeńskiego na tropach przestępców

Jednym z nowych zawodów, po jaki sięgają młode Angielki, jest obecnie zawód detektywa. Niedawno uruchomiono w miejscowości Wakefield, w pałacu biskupa, pierwszy 7-tygodniowy kurs detektywów dla policjanek. Uczennice okazały się tak pojętne, że po-



Zabity został człowiek! Detektywi musi starannie zapanować położenia ciała, wszelkie charakterystyczne szczegóły otoczenia i ślady walki.
stanowiono otworzyć specjalną szkołę, do której będą miały dostęp dziewczęta, po przejściu pewnych prób i doświadczeń.
Wykłady są bardzo różnorodne i prowadzone przez instruktorów, z których każdy uczy swej specjalności.
Kandydatki do zawodu detektywa muszą poznać technikę prowadzenia albumu kryminalistów i orientowania się w tych danych, jakich dostarcza zdjęcie zbrodniarza lub zwykłego złodzieja czy oszusta. Muszą nauczyć się jakie charakterystyczne cechy danej twarzy i czaszki należy zapamiętać, o ile się kogós trofi i poszukuje.
Wykładowcy demonstrują uczenicom technikę wewnątrz, poszajając o

narzędziach, służących do tego celu, o śladach jakie pozostają i jak należy je zabezpieczyć dla władz sądownych.
Odrębne studia poświęcone są pobieraniu odcisków nóg obutych i bosych stóp na ziemi, piasku, a nawet na żwirze; jak należy utrwalic taki odcisk w odlewie gipsowym. To samo dotyczy odcisków wehikułów wszelkiego rodzaju.
W czasie wykładów inscenizuje się wypadek z zabitym człowiekiem. Instruktor uczy, jakie wnioski należy wyciągnąć z pozycji zabitego i o położenia otaczających go mebli i przedmiotów. Uczy logiki rozumowania i dochodzenia „po nitce do kłębka”.

Osobny dział tworzą laboratoria, gdzie przeprowadza się badania krwi, ustalanie jej tożsamości i określa się stopień jej zakrzepnięcia co pozwala nieraz ustalić termin zbrodni.
Jednym z trudniejszych studiów jest badanie odcisków palców przy pomocy mikroskopów, powiększeń na ekranach itp.

Oczywiście, kurs taki przewiduje też wiele ćwiczeń gimnastycznych, chwytów w walkach, unikanie ciosów, zadawanie ich i t. d.
Sztuka charakterystyki i przebiegania się stanowi osobny dział nauki. Sporty są również szeroko uwzględnione. Każda kobieta-detektyw musi jeździć konno, prowadzić auto, motocykl, rower. Przy rozszerzonym kursu do rozmiarów szkoły przewiduje się nawet naukę pilotażu, nie mówiąc już o spadochroniarstwie.
Jak z tego wynika, adeptka fachu detektywa będzie musiała posiadać wiele różnorodnych uzdolnień. Spe-



Z odcisku stopy na ziemi należy umiejętnie sporządzić plastyczny odlew.

czajne testy będą badały Inteligencję, odwagę, zimną krew i przytomność umysłu kandydatki do szkoły detektywów. Podstawowym warunkiem przyjęcia jest doskonałe zdrowie.
Pozornie tak mało dla kobiet negący zawód pociąga jednak wiele młodych dziewcząt angielskich. Do przyszłej szkoły, jeszcze przed jej uruchomieniem, napływały już podania, zwłaszcza ze środowisk tych dziewcząt, które brały czynny udział w wojkowych pomocniczych oddziałach kobiecych. Twierdzą one, że okres wojny i groźnych niebezpieczeństw dawał im wiele podniecia, którego brak w okresie pokojowym stwarza pewną monotonię życia. Zawód detektywa daje również momenty dużego napięcia i to je zachęca do obrania sobie tego zawodu. Ciężką, jak kobiety-detektywy zdają egzamin praktycznego zastosowania wiedzy nabytej na takim kursie. (Mr)



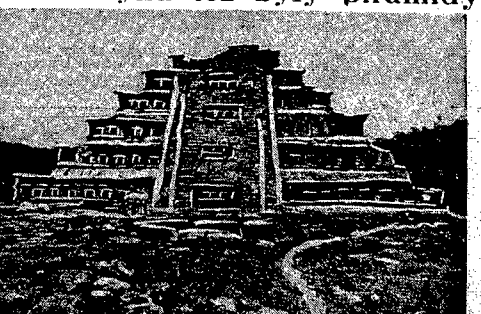
Instruktor wyjaśnia kandydatkom na detektywa, jak przy pomocy specjalnego mikroskopu, zraczającego dany obraz, można rozróżnić odciski palców.

Wytrzymałość mostów na egzaminie w tunelu aerodynamicznym

Doświadczenie wykazało, że niektóre z mostów wiszących zostały poważnie uszkodzone, a nawet zniszczone silną wiatrow. Okazało się więc potrzebą badania wytrzymałości na wiatr projektowanych mostów nowoczesnych typu wiszącego.
Ostatnioście wycelowo o tym wypadku, jaki miał miejsce w 1945 r. w Ameryce, kiedy to wspaniały most wiszący o rozpiętości 80 m w Tucumanie zawalił się w wyniku silnego kołysania, spowodowanego bardzo silnym wiatrem. Wówczas to zburzono w Waszyngtonie specjalny tunel

aerodynamiczny, długości trzydziestu metrów, specjalnie dla badania wytrzymałości modeli mostów wiszących.
Obecnie w zbudowanym już tunelu badane są modele, budowane w skali 1:100, ciałych mostów (a nie tylko przeszła wiszącego). Badania w „tunelu wiatrowym” pomagają nie tylko na określenie stopnia wytrzymałości danego mostu, lecz nadto — umożliwiają bezczony ustalić, jakie elementy i cechy budowy najlepiej odpowiadają stabilności mostów wiszących. (m)

W Meksyku też były piramidy



Jak wyglądała piramidy meksykańskie, kamienne pomniki dawniej chwały czerwonoskórych mieszkających.

Moda

OKRYCIA JESIENNE



Kostium sportowy, szeroka spódniczka umożliwia swobodne ruchy. Kto ma dwa stare płaszczki, clemny i jasny, niech spróbują zestawić...

go jeszcze ciemny pasek i ciemne wyłogi kieszeni. Fason drugi, to skromny kostium o gładkiej, wąskiej spódniczce...

Wreszcie trzeci kostium sportowy jest o tyle praktyczny, że ma bardzo szeroką spódniczkę. Można w niej stawiać zamasytę kroki, piąć się pod górę i wskakiwać na konia...



Skromny kostium z oryginalnym, jak widzimy, zakładem.

Zwycięstwo sosny w Polsce i całej Europie środkowej

Dawna lasy polskie, sprzed lat tyśiąc i więcej, przedstawiały się odmiennie niż obecnie. Przede wszystkim zajmowały one znacznie większe przestrzenie...

Bądźmy praktyczni



Nowy, modny płaszcz zrobiony z dwóch starych płaszczki.

AA, DZIEŃ DOBRY! TO TY, ZONECZKO?



PAN STRZELA DO MNIE JUŻ DZIESIĄTY RAZ; JESZCZE JEDEN STRZĄŁ, A WYKLUCZE PANA Z GRZY!

Redaktor: K. MUSZAŁOWNA



PROSZĘ O SÓL!

Wielka parada sportu w Moskwie

W dniu 22 lipca r.b. na wielkim stadionie sportowym KS Dynamo w Moskwie odbyła się wielka parada sportu...

Z okazji owej parady sportowej zamysł i wykonanie artykułu... 'Zwieństa' zamieszczył w którym młodzież sportowa w Związku Kadziekim weszła została do generalissimo Stalina...

Fale ultradźwiękowe w roli... mydła

Dotychczas stosowali mydło i gorącą wodę dla oczyszczenia z brudu wszelkiego rodzaju tkanin...

Doświadczenia w tym kierunku zostały już przeprowadzone z przytępnym sukcesem. Dokonał ich angielski inżynier-elektryk, John Bell...

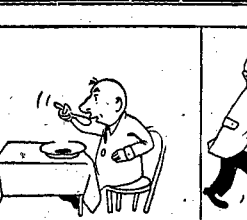


Oto, w jaki sposób wynalazca Bell 'perze' dźwiękowymi falami brudną tkaninę.

Lekarz radzi

O CZERWONCE

Koniec lata i początek jesieni to także pora corocznego nasilenia czerwconki. Fakty to są z sobą w ścisłym związku. Czy spożywanie owoców może być przyczyną czerwconki?...



— ALE SÓL NIE PRZYCHODZI...

Co słychać na świecie?



Generalissimo Stalin (pierwszy od lewej) w otoczeniu radzieckich dostojników państwowych przygląda się wielkiej paradzie sportowej na stadionie 'Dynamo' w Moskwie.

rozładuje to sily w zwykłym procesie prania. Lecz Bell był zdania, że... zio, wyrażone przez elektryczność...

Ten nowy sposób 'prania' tkanin całkowicie eliminuje mydło, a co ważniejsze — wiele pracy oszczędza pracodawcy...

Cadająca lampa

Lampę uważamy powszechnie za symbol niemości, o czym świadczy popularne powiedzenie 'gadaj do tam...

Tymczasem światło wystartowało w tym roku z wielką sensacją techniczną, którą jest właśnie lampa gadająca...

Wynalazca ukłoniwał w stojącej lampie elektrycznej radiową stację odbiorczą, ukrytą w drewnianej podstawie...

Kto wie, wkrótce — być może — znikną z ulic miast i przystanków skrzydła radiowe, a odbiorcami znajdą się miejsce w eleganckich, upiększających meblach lampach elektrycznych...

Uczni radzieccy penetrują stręfy podbiegunowe

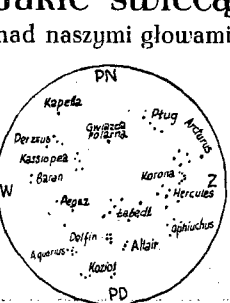
Radziecka Akademia Nauk zebrała i wyekwipowała sześć ekspedycji badawczych, które mają się na terenach podbiegunowych dla celów naukowych.

W rejonach Izarki i dolnego Jenyśju przeprowadzone będą studia nad...

Świejące gwiazdy

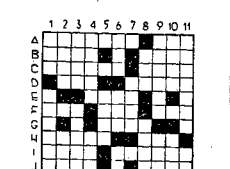
złożami ziemi oraz doświadczenia nad wzrostem roślin. Reflektory te stały się najwięcej w niedalekiej przyszłości obiektami rolniczymi, wysypanymi na daleką północ...

Jakie świecą gwiazdy nad naszymi głowami we wrześniu?



Gwiazdy, najjaśniejsze świecące we wrześniu. Aby odnaleźć je na niebie — mapkę trzeba przetrzymać nad głową...

Nasze zadanie Nr 12



ZNACZENIE WYRAZÓW

Pozioame: A, Postać młokiewczy w ska, A Narkotyki, preparowany z soku konopi...

Świejące gwiazdy

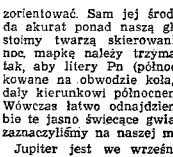
Pewnego razu jesienną ogrodnik młodziwiek Kapler zbiorł... owal ciemkawa formocociana jednego z gatunków georginów żółtej...

OPERACJA W EPOCE PRZEDHISTORYCZNEJ

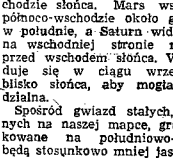


— A TERAZ? POPROSZĘ SIŁO. STRĘO O ŚRODEK NASENNY...

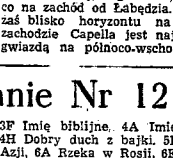
NO, MACIEJU, TEN KAWALEK BĘDZIE SIĘ PALIŁ NAJLEPIEJ.



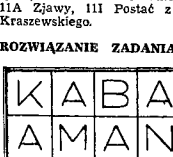
PROSZĘ O SÓL!



— ALE SÓL NIE PRZYCHODZI...



— A JEŚĆ SIĘ CHCIAŁO.



— TRUDNO: LEPIEJ PÓŹNO, NIŻ WCAŁE!



NO, MACIEJU, TEN KAWALEK BĘDZIE SIĘ PALIŁ NAJLEPIEJ.



— NO, MACIEJU, TEN KAWALEK BĘDZIE SIĘ PALIŁ NAJLEPIEJ.

SKĄD WYDOBYĆ ZNIŻKI KOLEJOWE dla zwiedzających Wystawę

skoro Ministerstwo Komunikacji przyznało ich aż... 15.000

Wystawa Społeczno-Gospodarcza i Jarmark Częstochowski cieszą się powąnnym poparciem ze strony centralnych organów państwowych. Współpracowały w zorganizowaniu otaczającej opieką Wystawę i Jarmark Ministerstwo Przemysłu i Handlu, Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych, Odbudowy oraz Kultury i Sztuki. Niestety nie da się tego samego powiedzieć o Ministerstwie Komunikacji...

Wystawy biodynamicznej precesu J. Ministerstwa, gdyż na Wystawie Społeczno-Gospodarczej i Jarmarku Częstochowskim — imprezy na obkąd nieporównanie większa od obydłych poprzednich — zostało przyznane znowu tylko 15.000 zniżek i to po długich zaobchadach politycznej interwencji Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Ministerstwa Oświaty.

Pocieszający objaw

Na innym miejscu drukujemy reportaż z miejscowych księgarń. Z wiadomości w nim zawartych wynika, że mimo milionowych nakładów podręczników szkolnych ciągle daje się odczuwać ich brak, gdyż zapotrzebowanie jest znacznie większe, niż podaż ze strony najnowocześniejszych urzędzonych drukarni w Bydgoszczy, Warszawie i Łodzi.

Mimo pozornej paradoksalności sytuacji uważamy ten stan rzeczy jednak za pocieszający.

Brak jest podręczników dla szkół powszechnych. Bo napływ dzieci ze wsłi podczęstochowskich jest tak wielki, że niektóre szkoły, zmuszone są tworzyć po trzy równoległe klasy. Stan rzeczy niezmierny u nas zupełnie w innych ołach.

Dobrym na wsi w powiecie częstochowskim stale wzrasta. Równą z nim równocześnie potrzeby kulturalne ludności wiejskiej.

Do tej chwili, że brak jeszcze ciągle dla dzieci z naszego powiatu potrzebnych podręczników — musimy z prawdziwą satysfakcją zanotować, że pęd do nauki przyciera charakter masy. A podręczniki napewno się znajdują.

Dzisiaj dwa razy „Wycieczki Krajozbawcze“

Powodzenie jakim cieszył się onegdajszymi występami artystów: odzwierciedlenie satyry politycznej Marii Chmurkowskiej, humorysty Tadeusza Olszy oraz bas-darytowa Tadeusza Łuczajki skłoniło ich do powtórzenia „Wycieczek Krajozbawczych“ w Teatrze Wielkim dziś o godz. 12-iej (po ranek) oraz o godz. 8-iej (po ranek). Mili goście wykonają eze-

glównym hasłem RUCHU SPÓŁDZIAŁCZEGO JEST SAMOPOMOC I WZAJEMNA POMOCA STOWARZYSZONYCH, a ZARAZEM ICH SOLIDARNOSĆ I KARNOSĆ W DZIEDZINIE DO WYTKNIĘTEGO CELU.
Franciszek Stefczyk.

Historia zaklęta w pieczęciach miast pow. częstochowskiego

Opierając się na pracy prof. Bolesława Stali p. t. „Pieczęcie dawnych miast powiatu częstochowskiego“ — zamieszczamy w naszym tomie „Ziemie Częstochowskiej“ omówię krótko te miasta naszego powiatu, które po okresie rozwoju, spadły do roli małych — niewiele dziś znaczących miejscowości.

Miasta ze względu na ich charakter dzielono na królewskie, duchowne i prywatne. Do pierwszych — królewskich, należały na terenie naszego powiatu: Kłobuck, Krzepice, Przyrów, Częstochowa Stara i Olsztyn. Miastami duchownymi były: Mstów i Częstochowa Nowa, a do prywatnych należał Janów.

Oczywiście w roku bieżącym. W roku zeszłym bowiem Ministerstwo Komunikacji okazało się bardzo hojne, przyznając Wystawie Rolnictwa — Przemysłu — Rzemiosła 100.000 zniżek kolejowych, chociaż była to wystawa pierwsza, do pewnego stopnia eksperymentalna i o dużo mniejszym aniżeli w r. bież. zakresie.

Nie wiadomo, o wplynęła na Ministerstwo, które w r. bież. przyczyniło się do hojności do skrajnego skąpstwa i przyznało Wystawie Szkolnictwa Zawodowego 10.000 zniżek. Okazało się ich za mało i w związku z tym Dyrekcja Wystawy narazona została na różne, całkiem zrozumiałe ale niesłuszne i wcale niepragmatyczne przykrości ze strony zwiedzających, o czym swego czasu pisaliśmy.

Robotnicy przem. bawełnianego otrzymują dzisiaj sztandar

Dzisiaj odbędzie się na terenie Państwowych Zakładów Przemysłu Bawełnianego w naszym mieście, uroczystość odsłonięcia i wręczenia robotnikom sztandaru fabrycznego. Początek o godz. 10.

Komitę wykonawczy uroczystości stanowią przewodniczący Rady — Adam Woźniak, zast. przew. Józef Wasowski, sekretarz — Leokadia Blachnicka oraz członkowie Rady — Stanisław Kłatek, Alfonsa Tabor i Stanisław Iwecki.

Po części oficjalnej, w czasie której nastąpi wzięcie gwardii i zapły do księgi pamiątkowej odbędzie się koncert amatorski i przedstawienie komedii W. Baorty „Generalna Próba“, w wykonaniu zespołów świetlicowych wspomnianej fabryki.

Pierwsza rocznica śmierci Zdzisława Kołodziejczyka

W dniu 13 b. m. minęła pierwsza rocznica tragicznej śmierci Zdzisława Kołodziejczyka, członka Organizacji Młodzieży TUR i czynnego zawodnika Robotniczego Klubu Sportowego „Akry“ w Częstochowie.

Zdzisław Kołodziejczyk od najmłodszych swych lat związany był z ideą swojej Organizacji, to też jego myśl zawsze będzie żyła wśród jego towarzyszy.

Gościna artystów warszawskich

Dziś, w Teatrze Kameralnym o 19.30 powtórzenie 3 aktowej sztuki Zofii Morozowicz-Szopenkowskiej p. t. „Sprawa Manlika“. W rolach głównych wystąpią arty-

ści Teatrów warszawskich: Halina Belkowska, Eleonora Seibor, Lorentzowa, Irena Sobolińska. Reżyseria Haliny Starskiej.

zgodowały Kłobuck do roli osady, włączając ją do gminy Kamylik. Prawa miejskie uzyskał Kłobuck ponownie w 1917 roku. Na starożytnych pieczęciach miejskich Kłobucka z roku 1566 widnieje rysunek t. zw. po staropolsku „klobuik“ — t. j. Kapelusznik — stąd nazwa miasta, a napis w otoku głosi: „S. Civitatiss Cloubuckensis“.

Ruch, gwar i zamieszanie w księgarniach częstochowskich obleganych przez młodzież

Proszę pana, a kiedyś będą książki do zstego? Ja już chcę, chcę, chcę! — skarży się młoda uczennica. — Książki są w drodze. Będą jutro, jutro. — Będą, akurat! — odpowiada z powątpiewaniem dziewczynka. — Koleżanko! — zwraca się do niej szarmanek czternaastoletni najwyżej kawaler — ja mam używane, O, proszę — wyciąga z łeczki potrzebne egzemplarze.

— To jest stary wydanie. Wolej już poczekać na te książki z drogi — mówi z westchnieniem rozbita uczennica. — Te dwie ostatecznie mogę wziąć.

Handel dochodzi do skutku. Mały handlowiec jest zadowolony. W księgarniach częstochowskich panuje ruch i gwar. Sprawy nie mogą nadążyć obsługiwać swych przeważnie młodych klientów, a może i częściej nie mogą nadążyć odpowiadać im, że tak, a te książki niestety nie ma.

— Czemu właściwie przypisać brak podręczników? — pytam właściciela pewnej księgarni. — Oprócz trudności transportowych najważniejszą przyczyną jest niewątpliwie olbrzymi napływ młodzieży z miasta i ze wsłi do księgarni, przedstawiających możliwości produkcji. Najbardziej pod tym względem jest upośledzona IIwceum, gimnazjum i klasa 8 Szkoły Powszechnej. Książki są stale

Układ zbiorowy pracy polepszy warunki robotników przemysłu spożywczego

Onegdaj został podpisany układ zbiorowy pracy między Fabryką przetworów ziemniaczanych w Złotym Potoku a Związkiem Zawodowym robotników i pracowników Przemysłu Spożywczego w naszym mieście.

Układ ten niewątpliwie polepszy warunki pracy zatrudnionym w przemyśle spożywczym, bowiem m. in. reguluje sprawy przysuszenia robotnikom urlopów oraz daje ekwiwalent za karty żywnościowe w wysł. po 3700 zł miesięcznie dla pracownika, po 600 zł u

P. K. P. oddala nas od Warszawy „Usprawnienie“ ruchu

Dowiadujemy się rzeczy bardzo ciekawej. Stanowiącej bez wątpienia zaprzeczenie tego, co kiedy stało o sobie głosi. Twierdzi się bowiem, że prace jej uławy stały usprawniającymi, a tymczasem w związku z nowym rozkładem jazdy, który ma wejść w życie w pierwszych dniach października r. b. Częstochowa straci najdogodniejsze połączenie z Warszawą. Istniał dotychczas pociąg osobowy, wychodzący z Częstochowy do Warszawy o godz. 8.49 rano, który zostaje obecnie zniesiony. Ponieważ pierwszy pociąg do Warszawy odchodzi z Częstochowy o godzinie 3.38 nad ranem a następny dopiero o godzinie 15.07, niestety nasze będzie więc przez dwa dni dwanaście godzin w ciągu doby pozbawionym połączenia ze stolicą, jako że pociąg pospieszny z Warszawy — Warszawa, przechodzący przez nasze miasto w południe nie zatrzymuje się na mniejszych stacjach, a poza tym nie jest dostępny dla ezerynego ogółu ze względu na wysokie ceny biletów.

Niezależnie od tego zniesiony zostaje i drugi pociąg, odchodzący do Warszawy o godz. 15.07, który zostaje obecnie zniesiony. Ponieważ pierwszy pociąg do Warszawy odchodzi z Częstochowy o godzinie 3.38 nad ranem a następny dopiero o godzinie 15.07, niestety nasze będzie więc przez dwa dni dwanaście godzin w ciągu doby pozbawionym połączenia ze stolicą, jako że pociąg pospieszny z Warszawy — Warszawa, przechodzący przez nasze miasto w południe nie zatrzymuje się na mniejszych stacjach, a poza tym nie jest dostępny dla ezerynego ogółu ze względu na wysokie ceny biletów.

Niezależnie od tego zniesiony zostaje i drugi pociąg, odchodzący do Warszawy o godz. 15.07, który zostaje obecnie zniesiony. Ponieważ pierwszy pociąg do Warszawy odchodzi z Częstochowy o godzinie 3.38 nad ranem a następny dopiero o godzinie 15.07, niestety nasze będzie więc przez dwa dni dwanaście godzin w ciągu doby pozbawionym połączenia ze stolicą, jako że pociąg pospieszny z Warszawy — Warszawa, przechodzący przez nasze miasto w południe nie zatrzymuje się na mniejszych stacjach, a poza tym nie jest dostępny dla ezerynego ogółu ze względu na wysokie ceny biletów.

Nota generalna Prawina do Sojuszniczej Rady Kontroli w sprawie Polaków z Westfalii

Szef Polskiej Misji Wojskowej w Berlinie gen. Prawin przelał do Sojuszniczej Rady Kontroli Niemiec notę, domagającą się umożliwienia powrotu do Polski Polaków z Westfalii. Przeciwnie w sprawie Polaków z Westfalii występują władze brytyjskie. Prezydent Foreign Office oświadczył, że władze brytyjskie uważają tych Polaków za Niemców pochodzenia polskiego. Sprawa ta była jak wiadomo poruszona w rozmowie ministra Modzelewskiego z mln. Bevlnem.

Nowy zjazd ministrów szykuje się w naszym mieście

Niedawno gościliśmy przedstawicieli ministrów, przybyłych na otwarcie Wzorowej Zagrody Wiejskiej. Za tydzień odbędzie się następny zjazd w naszym mieście przedstawicieli Izady i Sejmu z okazji poświęcenia sztandaru dla oddziału Stronnictwa Demokratycznego, które odbędzie się w dniu 28 b. m.

Zapowiedzieli swoje przybycie: wiceambasador Sejmu Barokowski, minister Komunikacji Rabanowski, minister Aproprowiacji i Handlu Lechowicz, wiceminister Sprawiedliwości Chajin, wiceminister Oświaty Krasowska. (el)

Czekolada i mleko w proszku na karty sierpniowe

Posiadacze kart żywnościowych, którzy w m. sierpniu należącego im mleka — świeżego nie pobrali, otrzymają zamiast mleka na karty „D 7“ i „D 13“ kuponny na 7 do 20 po-0,2 kg czekolady lub 40 kart czekoladowej, a posiadacze kart „D 3“ i „M 7“ otrzymają na kuponny od 7 do 20 zamiast mleka świeżego po 0,7 kg mleka w proszku.

Równocześnie na kupon na 40 kart I kategorii wydawane jest po 0,25 kg bieleidia. (K-4)

Obozowy gwałcieł i morderca poniesie zasłużoną karę

Władcom polskim zostanie wydany ułwy na terenie Bawarii jeden z najbardziej bestialskich zbrodniarzy wojennych, Wilhelm Bertenschiager, który na terenie obozów koncentracyjnych dla Żydów w Skarzysku a następnie w Częstochowie pełnił funkcję zastępcy kierownika straży obozowej.

Bertenschiager był postrachem dla więzioli, którzy za każdym pojawieniem się jego w obozie przgotowani byli na śmierć. Kęł hitlerowskiy ma na sumieniu kilkakaset własnoręcznie rozstrzelanych osób. Wyjątkowym okrucieństwem odznaczał się względem młodych dziewcząt żydowskich, które wraz z kompaniami sprawiał a następnie mordował. Na rozkaz Bertenschiagera dokonano kilkakrotnie egzekucji na chorych ze szpitala w Skarzysku.

Bertenschiager po skończonym śledztwie sądowym będzie najprawdopodobniej przed tutejszym sądem. (W)

Dziń Częstochowy

DYŻUR LEKARZY 10 ZŁOTYCH kosztuje mało szałczka: interwista: dr J. Przyrowski: Al. Wolności 24, chirurg dr Z. Słowik: Da. browskiej 17, dentysta — dr M. Proszynska: Al. N. M. P. 31, okulista — dr P. P. 309, proc. zystu. SKALIN: prosł o sprawowanie, że nie mogą być adwokatami w tytulu: mistrza Czesł. Klubu Sachowego, gędy mistrzem tego klubu nie jest; zdobył na tomiasł ostatnio mistrzostwo Częstochowskiego.

UPALY JAŃ W LIPCU W dniu wczorajszym ponownie fala upały ostygła jak ułoty: czas swoje urosłono: maksimum. Ter-

minety w słoncu uszakwiał 37. stopni C powyżej zera.

LATO WROCIŁO niestety nie prawdziwe a „babie“, tym niemniej skłoniło o no do wzniesienia w parach: chodników w Alejach; jednocześnie znalazł się wreszcie ktoś, co wuzuszył: się losem drzew przy chodnikach i polecił wuzuszyć dotychczas ułoty na beton ziemi. (el)

POSIEDZENIE P.R.N. Jutro odbędzie się plenarne posiedzenie Pow. Rady Narodowej o gmachu Starostwa „Prasłowego“ — Sobieskiego 7. godz. Nr 109. Początek o godzinie 9.

SPORT - SPORT - SPORT
Oczekujemy nowych sukcesów
od naszych piłkarzy

Powinni zagrać tak jak z Krakowem
Reprezentantów piłkarzy czestochowskich będą dziesiątka na dwa fronty...

W JEDNEJ RUNDZII
LUBELSKI OZPN
Kapitani nasz okręg piłkarski do wzięcia udziału w świątecznych uroczystościach...

Mając Tamizę
stanie się dzisiaj Wartą
Dzisiaj o godz. 10-iej rozegrane zostaną na rzecz Warcie...

Milicjanci mają zadatki
Zostaną w przyszłości groźną drużyną
Wczoraj ujechaliśmy na boisko miejscowym...

REFLEKTOREM W ZYCIE
Odwieczny temat
Pisanie ciągłe o jednym i tym samym nie jest ani przyjemne dla czytelnika...

„Trzej muszkieterowie“ - tenisowi Victorii
jedyńkują się z raketami Śląska
Po dłuższej przerwie ujrzymy dzisiaj na kortach tenisistów V. e. tiorii...

Kłopoty pana Majewskiego
Reprezentacja kl. B bez grarzy Papierni
W Dniu Okręgu rozegrany zostanie o podium mecz...

Parstwowe Zakłady Przemysłu Bawełnianego
przetarg niograniczony
on dostawę wagonowa, loco fabryczna, boczniaki...

Specjalną wagę posiada mecz z Rybnikiem, najsilniejszymi oprócz Śląska...

Reprezentacja Czestochowy zagra w składzie: Borowiecki (Szymborski) - Kubiński, Kubicki...

Mecz w Wieluniu nie powinien być trudny, choć wystąpi tam nasz drugi garnitur...

W przebiegu meczu byli oni zespołem lepszym, odnosząc zwycięstwo 3:0 (2:0) i rewanżując się...

Czestochowianinie wystąpił w składzie: Borowicki - Sobczyk, Palwoda...

Wobec wyjazdu Papierni do Łodzi skład Klasy B oparty zostanie na graczach Czestochowskich...

Prezes PSL z Pińczowa i jego towarzysze
przechowywali nielegalnie broń

Przed Wojskowym Sądem Rejonowym zakończyła się rozprawa...

Oskarżeni: Józef Dąbkowski, prezes pow. zarządu P.S.L., członek prezydium pow. Rady Narodowej...

Spacerkiem po wystawie
Kónczą się pielgrzymki
zaczyna nąpływać młodzież szkolna

Okras największego nasilenia ruchu pątniczego skończył się...

Wystawa zgodnie ze swoim nastawieniem na rolnictwo i rolników...

Wystawa cieszy się również zainteresowaniem organizacji, skupiających młodzież wiejską...

Dlaczego na dworcu kolejowym
nie można dostać tanich papierosów

Przez dworzec kolejowy w naszym mieście przewija się dziennie tysiące osób...

Niestety od dłuższego czasu w kiosku tym nie można kupić żadnych gatunków papierosów...

Zawiedzanie woźniców
Wandalizm woźniców
Wiadomo, że nasz stan posiadania tak bardzo zmniejszony...

Wiadomo, że nasz stan posiadania tak bardzo zmniejszony i uszczuplony przez wojnę...

Przed Wojskowym Sądem Rejonowym zakończyła się rozprawa...

Prace ten jest jednym z wielu, które wskazują na związek P.S.L. z podziemiem...

Do pierwszej z uwagi na moment kształcenia młodzieży bardzo ważny, gdyż obok ogólnego przeglądu gospodarczego...

Do drugiej zaś z uwagi na nasze miasto. Młodzież opuszcza Czestochowę...

Czytelnicy piszą
Wandalizm woźniców

Wiadomo, że nasz stan posiadania tak bardzo zmniejszony i uszczuplony przez wojnę...

Wiadomo, że nasz stan posiadania tak bardzo zmniejszony i uszczuplony przez wojnę...

Zawiedzanie woźniców

Wiadomo, że nasz stan posiadania tak bardzo zmniejszony i uszczuplony przez wojnę...

Przed Wojskowym Sądem Rejonowym zakończyła się rozprawa...

Prace ten jest jednym z wielu, które wskazują na związek P.S.L. z podziemiem...

Do pierwszej z uwagi na moment kształcenia młodzieży bardzo ważny, gdyż obok ogólnego przeglądu gospodarczego...

Do drugiej zaś z uwagi na nasze miasto. Młodzież opuszcza Czestochowę...

Radio
Niedziela, 14 b. m.

9.00 Nabożeństwo z Nysy, z kościoła św. Jakuba...

13.00 Nabożeństwo z Nysy, z kościoła św. Jakuba...

CO i GDZIE?
Radio Repertuar

Wielki Wycieczki krajowe, KAMERALNY - Sprawa Me...

Doktor medycyny Janina Żółkowska-Pawciszowa
SPEC. CHOROBY I CHIRURGIA OCU

Beczki
zakupią
Panież, Zakł. Przem. Węgl. Nr 3, dawn. „Union Textile” w Częstochowie 5087

Zawiedzanie woźniców
Wandalizm woźniców

POSAD POSZUKUJA
RĘKAWICZKI
KESIOGOWY

Zawiedzanie woźniców
Wandalizm woźniców

Zawiedzanie woźniców
Wandalizm woźniców

Zawiedzanie woźniców
Wandalizm woźniców

Zawiedzanie woźniców
Wandalizm woźniców

28 kwietnia 1947 r., przechowywali nielegalnie broń, a to: jeden ręczny karabin maszynowy...

Grozili pobiciem
Sąd Grodzki skazał Henryka Adamusa na 2 tygodnie aresztu...

NASZA OCENA
Wstęp do rozwiązania zagadki bytu
Michał Korczewski „Na pograniczu życia i materii nieoczywistej”...

Wielki Wycieczki krajowe, KAMERALNY - Sprawa Me...

KINA
BALTYK - Nowidziany detektyw.
POLONIA - N. e. e. y. n. e.
WOLNOŚĆ - Piecun zuchow.

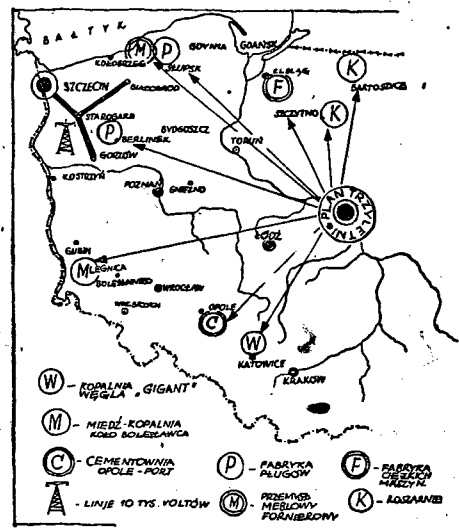
DZURYBY APTEK
Z. Szostakiewicz - Plac Dąbrowskiego 6.
W. Zagórskiego - Aleja Wolności 68.

W dniu 15 września br. jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci najbliższego brata...

MARIU PYZALSKIEJ
zebranie zaplanowane w siedzibie Państwowego Zakładu...

KUPNO
MASZYNY trybolarskie od 50-100 cm szerokości...

Obiekty sztandarowe



Na pierwszym Zjeździe omówiliśmy o obiektach sztandarowych, którym była Państwowa Fabryka Wagonów, na II Zjeździe wysunęliśmy 7 wielkich obiektów sztandarowych... Na 2 lata które nam zostały do wykonania Trzyletniego planu widzimy 3 następujące obiekty sztandarowe. Pierwszy Szczeciński port, drugi masto Szczecin i całość Pomorza Zachodniego i trzeci obiekt sztandarowy - Mazury". (Min. Hinc na III Zjeździe Przemysłowym w Szczecinie).

Tragedia Indii

Mahatma Gandhi w przededniu śmierci



2 września Mahatma Gandhi rozpoczął głodówkę, udając się do załazki wioski. Jest to już piąty z kolei post, który podjął ten 70-letni bojownik o wolność Indii, by tą drogą zmusić do wysłuchania jego głosu. Ostatni raz Gandhi postąpił w 1946 roku, gdy ruszył "Anglikom" hasło: "Opuszcźcie Indie".

Dotychczasowe posty oznaczały protest przeciwko postępowaniu władz brytyjskich, obecny, jak to oświadczył Gandhi, zakończy jedynie wówczas, gdy ustanie straszliwa krwawość wojny pomiędzy Hindusi, która przeniosła się już z Pendaburu i objęła prowincję Bengalu. Osiem osób walki sięgnęło już parę tygodni, a jeden z ubiegłych dni, uważany za najpokropieńszy, przyniósł w samej Kalcutcie 29 zabitych i 390 ciężko rannych.

wyznawcami. Liczba koczujących wynosił ogółem około 2 milionów ludzi. Po drodze jednak zaczęły się powstania i miasteczka krwawo boje. Z karawany Muzumandów, liczącej 6 tysięcy mężczyzn, kobiet i dzieci, zaledwie 200 zostało przybyć do Pakistanu.

Sytuacja stała się tak groźna, że głowa Państwa Pakistanu, Jinnah, opuścił Lahore, udając się do Karachi, by wstrzymać swą osobistą interwencją nieustajną masakrę.

WOLĘ UMARZEĆ.

Gandhi, którego głęboko rozczarował dokonany podział Indii (pragnął bowiem widzieć połączone i zjednoczone, wolnym życiem) stał się wiadości o wybuchu krwawej rzezi, oświadczył: "Moje posty nie jednokrotnie już okazały się skuteczną bronią w zwalczaniu przemocy. Celem moim było zgodne współżycie narodów Indii. Widzę, że nie

mogłem osiągnąć tego słowami. Niech moje życie doborowoła zakaże przysięgę przyjąć wszystkim kłócącym się narodom Indii. Zamiast patrzeć na ten bezmyślny przelew bratniej krwi..."

Według ostatnich wiadomości sprzeciw trzeci dzień nie przetrzymał. Godziny jego są policzone.

Gdy wiadomość o tym rozszedła się po Indiach, cały kraj został wstrząśnięty. Przywódca Hinduistów i Muzumandów wywołują do zaprzestania walki bratobójczych w imię hasła: Ratujmy Gandhiego!

WALKA TRWA

Jednak walki nie cichną. Dochodzą one do takiego napięcia i okru-

czeństwa, że błędna wobec nich wszystkie dotychczasowe religijne wojny. W prowincji Jodhpur Muzumandowie spowodowali wykoślenie 4000 sztuk pociągów z uchożącymi Hinduistami, przy czym z maszynami nie oszczędzając. Drogi przepięknie się ciałami pochodzących z wykaszanych pielgrzymów. Ostatnio zamiano już wypadki. Chociaż w dziedzinie powstrzymaniu dalszego krwawego wypędzania jednak nie respondenci planu angielskiego donoszą, że przy uśmierzeniu rozruchów przeciwojennych okazano więcej energii i chęci stiumienia ekscytacji. Obecnie, pod pretekstem nieleniej wencji, Brytyjczycy...patrz! i co widzą? zgodnie ze swą starą maksymą.

Zamach dokonany na gubernatora Indii, Lorda Mountbattena, trzymany był w ciągu kilku dni w tajemnicy. Fakt dokonania zamachu z którego Lord Mountbatten został wygnany obroną rak, przekazała jednak wszystko, co pisano w Anglii, że jest on uważany za "żabę Indii" i że nie ma dnia wśród ludności w Indiach człowieka bardziej poważanego i lubianego.

Okazało się, że jest nieco inaczej.

Górnicy - wynalazcy

wprowadzają oszczędności produkcyjne

We wszystkich zakładach przemysłowych w Polsce istnieje tak zwane szkodnik pomysłów, gdzie robotnicy mogą wrzucać plany udoskonalenia maszyn, nowych metod pracy itd. Najwięcej pomysłów zgłaszanych jest w przemyśle górniczym, hutniczym i metalurgicznym.

Właściwie to jest wynalazcy, którzy przyczyniają się do wzrostu produkcji. Ostatnio np. ob. Walenty Godiak z kopalni "Wieżakowski" przyczynił się do poważnego oszczędzenia kosztów pracy przez zainstalowanie nowego rodzaju podziurkowanych kanałów, które gromadzą wodę, zabezpieczając je przed czystym zapaleniem się. Ob. W. Lewandowski z kopalni "Centrum" dotychczas pomógł ustanowił namiastki pokroju do kopalni.

W jednym tylko miesiącu lipcowym wyniosła ok. 350 tys. zł. Do Zw. Zawodowego Górników zwrócił się ob. O. Fey przedstawiając 9 wynalazków. Zw. Zawodowy pomysł w skierował do Centralnego Zarządu Przemysłu Węglowego. (mg)

1 miliard 200 milionów jaj

wyniosła produkcja tegoroczna

Na zimę mamy zapas 30 milionów sztuk

Wydział Mięsarstwo - Jajczarstwo "Spółka" prowadzi akcję eksportu jaj, jak również akcję zapoznajania z jajem.

Do końca sezonu t. j. do 30 września przewidziany jest łączny skup 150 mil. jaj, podczas gdy w roku ub. cyfra ta wyrzała się liczbą 82 milionów.

Ekspert jaj dokonany wyliczeń przez "Spółkę" do Anglii osiągnie w tym okresie cyfrę około 25 milionów jaj, do Szwajcarii 8 i pół miliona.

Dla zapoznajenia ośrodków przemysłowych, Ziemi Odzyskanych i

ośrodków wczasów zrzucono na rynek w okresie letnim 87 mil. jaj, które przeszły w ręce w chłodniach i basenach portowa w obecności mowim rzuć na rynek 30 mil. jaj. Zamrażalnica, uruchomiona została w Gdyni, wyposażona w najnowocześniejsze urządzenia techniczne umożliwiające wykorzystanie jaj 100 tonki. Jeszcze w roku bieżącym przewiduje się eksport jaj zamrożonych w ilości około 100 ton.

Według przewidywań obliczeń produkcja tegoroczna jaj sięgała 1 miliard 200 milionów. W roku 1939 przewidywany jest wzrost do 2 miliardów. Przewidywany jest również wzrost eksportu o-c-a 50 milionów jaj w r. b. do 80 mil. jaj w rok przyszłym.

Polska literatura i sztuka w ZSRR

zdobywa masowych odbiorców

Rozmowa z min. H. Świątkowskim

prezesa Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej



W dziedzinie literatury ostatnio wydano w Związku Radzieckim około 80 pozycji literatury polskiej; ukazuje się m. in. w poezje Mickiewicza, Słowackiego, Konopnickiej i Tuwima, Sztuki teatralne Fredry, Iwaszkiewicza, Zapolskiej.

Przez reprezentowaną jest przez powieści Prusa i Orzeszkowej, nowele Iwaszkiewicza, powieści Leona Kruczkowskiego. Ostatnio wznowiono wydawnictwa dzieł Sienkiewicza, który małego do bardzo popularnych pisarzy w Związku Radzieckim. Nowele Sienkiewicza wyjdą w nakładzie 150 tys. egzemplarzy.

Wielkim wydarzeniem będzie pojawienie się "Antologii Nowej Poezji Polskiej"; obejmują one najlepsze utwory ostatnich 30 lat. Wiele miejsca zajmą tu poezje Leopolda Staffa, Tuwima, Broniewskiego, Jastrunia, Przybosa i innych.

Według kulturalnych źródeł i wydawnictw oraz nawiązywanie bezpośrednich kontaktów.

Dotychczasowe doświadczenie wskazuje, że kontakty między radzieckim światem nauki i sztuki, czy literatury, są wyrazem życia społeczeństwa polskiego poznania naszego wielkiego sojusznika oraz jego niezwykłego interesującego dorobku społeczeństwa radzieckiego. Jazet Mostewicz.

Min. Świątkowski.

W związku z miesiącem wymiany kulturalnej ze Związkiem Radzieckim, przedstawiciel SAP przeprowadził wywiad z prezesem Zarządu Głównego Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, min. Henrykiem Świątkowskim.

— Czy zechciałby Pan Minister powiedzieć nam, jak przedstawia się dotychczasowy dorobek oraz plany na przyszłość w dziedzinie Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej?

— To co podam, dotyczyć będzie głównie prac i akcji na terenie Związku Radzieckiego, mających na celu zaznajomienie społeczeństwa radzieckiego z bogatym dorobkiem polskiej nauki, sztuki i kultury, zaznajomienie społeczeństwa radzieckiego z obyczajem Polski Ludowej, która zarwała ze starymi przyzwyczajeniami dawnej Polski szlacheckiej.

STUDIA NAD HISTORIĄ

W Instytucie Siewistyżki Akademii Nauk ZSRR wiele uwagi poświęca się studiom nad historią Polski. Zmarły akademik, prof. Pizeta, pracował nad trzyletnią historią Polski, prof. Siedogajski przygotował do druku historię malarstwa polskiego. Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego, prof. Lehr-Splawinski, nawiązał stały kontakt z Akademią Nauk w ZSRR, a prof. Wysłakowicz i Aleksander Wałek pedagogiczny, która opracowuje wielką encyklopedię pedagogiczną.

— Uważam — mówi min. Świątkowski — że kontakty bezpośrednie odgrywają w dziedzinie wymiany kulturalnej najważniejszą rolę. Wyjeżdżały delegacje, działacze związków zawodowych, młodzież, spółdzielcy, sławistów, literatów, artystów itd.

Faza wreszcie wymienionych specjalni projektuje się zorganizowanie takich w Polsce, w tymże czasie — misją wymiany kulturalnej w ZSRR, celem zapoznania i pogłębienia wspaniałych dzieł literatury radzieckiej ze społeczeństwem polskim.

Wielka przygoda ORP „Orzeł”

W rocznicę bohaterstwa raidu polskiej łodzi podwodnej

W historii działań morskich milonowej wojny światowej nie znajdują się drugiego tak wspaniałego, pełnego bohaterstwa wyczynu, jakim był rozpoczęty przed osiem laty bojowy raid polskiej łodzi podwodnej „Orzeł”, która po zajęciu Gdyni przez Niemców we wrześniu 1939 roku przedostała się przez niemiecką blokadę do Wysp Brytyjskich.

Wyznani ten zdobyły uznaniem w oczach marynarzy całego świata. W oficjalnym wydawnictwie admirałki brytyjskiej o okrętach podwodnych czytamy o eppeli „Orla” co następuje:

PIERWSZY LUP

„Pierwszym wyprawionym na dno (tołku kampanii norweskiej) transportowcom niemieckim był „Rio de Janeiro” o wyporności 5260 ton. Padł on ofiarą słynnego ze swej ucieczki z Bałtyku już po zajęciu Polski przez Niemcy ORP „Orzeł”.

„Gdy w czasie swojej bytności na Bałtyku „Orzeł” zawiązał do neutralnego wówczas portu w Tallinie, władze estońskie okręt internowały. W noccy jednak ORP „Orzeł” uciekł z

portu, pomimo reflektorów, ostrzałania przez artylerię portową i pociski.

Przez dwa tygodnie ORP „Orzeł” bez map, ubrojenia tylko w 5 torped, gdyż działa okrętowe rozmownie władze estońskie, przeszedł wody Bałtyku wzdłuż brzegów Szwecji polując na statki niemieckie lub uciekające przed niemieckimi kontr-torpedowcami. Po całym szeregu przygód ORP „Orzeł” wyostał się z Bałtyku i wziął kurs na Anglię.

Na Morzu Północnym ORP „Orzeł” groziło niebezpieczeństwo nie tylko ze strony Niemców, ale i Brytyjczyków, okręt bowiem nie mógł użyć radia uszkodzonego posiadaniem kabinowym i nie posiadał sygnałów rozpoznawczych.

14 PAŹDZIERNIKA 1939 R.

Dnia 14 października o godzinie 6 rano, to jest w 27 dni po ucieczce z Tallina i w 44 dni po wyjściu z Gdyni, jedna ze śmigły brytyjskiej odebrała niewyraźny sygnał „Przy-puszczała pozycja - 0630 - punkt zborny Polskiej Marynarki Wojen-

nie. Przeszł o półrocznie wejścia i piola. Map nie miał „Orzeł”. W parę godzin brytyjskie kontrtorpedowce odnalazły okręt podwodny i doprowadziły go do portu”.

Do tego mimo, że osiem lat upłynęło od dni „wielkiej przygody” polskiego okrętu podwodnego „Orzeł” i mimo że okręt ten spoczywa wraz z załogą od przeszło siedmiu lat na dnie Morza Północnego, pamięć o tym okresie jest i będzie w społeczeństwie polskim wicznie żywa.

SZTUKA POLSKA W ZSRR

W teatrach radzieckich wystawiane były „Damy i huzary”, „Moralność pani Dulskiej”. Obecnie znajdują się w przygotowaniu i grane będą w najbliższym czasie „Maria Stuart” i „Maskarada”.

Z moskiewskiej stacji radiowej rozlega się w każdy piątek muzyka polska. Sale koncertowe Moskwy, Leningradu i Kijowa gościły niedawno naszych solistów: Bandrowską-Turkowską, Wikomirskiego i Eckera.

Wielkie zainteresowanie wzbudza powieści, zwłaszcza, czego dowodem jest m. in. że kompozytor radziecki, Iwanowski, poświęcił prawie całkowicie swą twórczość polskim motywowi ludowym, do niego należy też kompozycja „Stratorium o Warszawie” do słów Iwaszkiewicza.

PERSPEKTYWY NA PRZYSZŁOŚĆ

— Jakże istnieją perspektywy dalszego zbliżenia kulturalnego między Związkiem Radzieckim a Polską?

— W najbliższym czasie oczekujemy przyjazdu do Polski przedstawicieli świata nauki i sztuki, jak również spodziewamy się, że w tymże czasie wyjdzie do Związku Radzieckiego pierwszy przedstawiciel nauki i sztuki polskiej.

Wydawać będziemy książki z dziedzin techniki, wydawnictwa popularno-naukowe, gospodarcze, a także literatury pięknej.

Wreszcie mamy zamiar w jak najszerszym zakresie zapoznać społeczeństwo radzieckie z dorobkiem naszej literatury i nauki. Stworzamy się z apelem do instytucji i stowarzyszeń naukowych, literackich i oświatowych oraz kulturalnych, jak i do poszczególnych pracowników wyższej wykształcenia, o wysłanie do pokrewnych instytucji Związku Ra-

Członkowie WIN-u

skazani na więzienie

Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie wydał wyrok w sprawie Jana Bałuszewskiego, Jana Brevyńskiego i Mariana Gajdy członków grupy Korwina podległej WIN.

Grupa Korwina działała na terenie pow. mińsko-mazowieckiego i dokonywała zabójczych napadów terrorystycznych o rabunkowych. 23 września ub. r. grupa ta napadła na miasteczko w Gdyni, jedną ze śmigły brytyjskiej odebrała niewyraźny sygnał „Przy-puszczała pozycja - 0630 - punkt zborny Polskiej Marynarki Wojen-

władają za biele i znaczenie się u Polaków przynusowo deportowanemu do Niemiec „na roboty”.

Polska Misja Badań Zbrodni w Jenie dzięki otrzymanym donosom z Gdyni, w których przebieg zbrodni, i z dalszych prowincji Niemiec, których przywołali ich do kraju.

Na następie rozprawy sąd rozpatrzył wnioski obrony i przystąpił do badania oskarżonych.

Czy oskarżony Jan Krausausz przynajmniej się do zbieg traktorów Polaków?

— Nein. — Zie Polaków nie traktorów — odpowiada oskarżony. — Zdarzają się, co prawda, że czasami białem ich po twarzy...”

Pozostali oskarżeni również się przynajmniej się do zbiegania się nad Bałkami. Przynajmniej się tylko do nakazania do partii hitlerowskiej NSDAP.

Ogłoszenie wyroku spodziewać jest jutro. (cz)

CZ. II POLSKO-ROS.

W. JARUBOWSKI

SŁOWNIK

Rosyjsko - Polski i Polsko-Rosyjski

CZY TEL NIK

STRON 461

ZŁ. 500

K 8495-1

Przed Sądem Specjalnym w Warszawie stanął Maksymilian Brzesko, który w 1942 r. w Tallinie wspólnie z szandarmem niemieckim brał udział w akcji wywołania Żydów.

Jako członek Gestapo w r. 1943 Maksymilian Brzesko* wyślany był i mordował Żydów na terenie Radziszewa (cz).

Przed Sądem Specjalnym w Warszawie stanął Maksymilian Brzesko, który w 1942 r. w Tallinie wspólnie z szandarmem niemieckim brał udział w akcji wywołania Żydów.

Jako członek Gestapo w r. 1943 Maksymilian Brzesko* wyślany był i mordował Żydów na terenie Radziszewa (cz).

Brzesko - członek gestapo

mordował Żydów

Przed Sądem Specjalnym w Warszawie stanął Maksymilian Brzesko, który w 1942 r. w Tallinie wspólnie z szandarmem niemieckim brał udział w akcji wywołania Żydów.

Jako członek Gestapo w r. 1943 Maksymilian Brzesko* wyślany był i mordował Żydów na terenie Radziszewa (cz).

8 członków NSDAP

przed sądem w Warszawie

Jan Krausausz, Karol Lenz, Adolf Kauthof, Wilhelm Haneman, Erik Lisk, Henryk Wintner, Karol Eckler i Walenty Eckler - członkowie NSDAP stanęli przed sądem polskim. Odpo-



Pszennica

da zniszczonych powiatów

W dn. 10 b.m. Min. Rolnictwa i Reform Rolnych przydzielił powiat zniszczonym działaniom wojennym lub ciężkim żywiołowym 1,5 ton pszenicy, zwolnionej przez Państwo Agrowacyjnym do siewu jest nego.

W końcu sierpnia r.b. Min. Rolnictwa i Reform Rolnych przydzielił gospodarstwom zniszczonym 800 ton pszenicy oraz 2.500 ton żyta.

"Dwa teatry" Szaniawskiego

w Bernie Morawskim

W teatrze „Swobodne widowisko” Bernie na Morawach odbyła się premiera „Dwóch teatrow” J. Szaniawskiego w reżyserii E. Teigrowa. W spektaklu wcielił się w rolę sady polskiej w Pradze J. Mays Szaniawskiego.

„Erbenow Sie mlch” — powiedział świadek oskarżenia Kolski (na zdjęciu w procesie hitlerowskiej do oskarżenia Karola Lenza, Niemiec spuszczł głowę. Później, (sędzią łowca oskarżeń był).